

TANTÁRGYI TEMATIKA ÉS FÉLÉVI KÖVETELMÉNYRENDSZER PTR1202 Állampolgári ismeretek oktatása Kollokvium, 2025/26/2. félév

A tantárgy teljesítésével a hallgató lokálpatriotizmusa megerősödik, személyiségébe beépülnek a nemzeti közösséghez tartozás, a hazaszeretet emocionális összetevői. Ismeri a demokratikus jogállam működésének alapvető sajátosságait, alapvető kötelezettségeit. Ismeri a magyar állam alapvető intézményeinek feladatkörét és működését, értelmezi a törvényalkotás folyamatát. Megismeri a kurzus témájának a NAT , a kerettantervek és az érettségi követelményekhez való illeszkedését.

Az előadásokon történő részvétel tekintetében a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat (TVSz) rendelkezései az irányadók.

Félévi követelmény: kollokvium

Az értékelés módja, ütemezése: Vizsgára bocsátás feltétele: -

A kollokvium típusa: szóbeli (a hallgató által húzott tételen alapulva)

Szóbeli vizsga témakörei, alkalmakra lebontva:

1. A kurzus témájának illeszkedése a NAT, a kerettantervek és az érettségi követelmények rendszeréhez
2. **Államforma, kormányforma, államszerkezet**
3. **Politikai részvétel, képviselő, hatalommegosztás.**
4. **Jogállamiság-felfogások, demokrácia-értelmezések**
5. **A magyar állam intézményei: a törvényhozó hatalom**
6. **A magyar állam intézményei: a végrehajtó hatalom**
7. **A magyar állam intézményei: államfői jogkörök, feladatok**
8. **A magyar állam intézményei: a bírósági és ügyészségi szervezetrendszer**
9. **Közpénzügyek (fiskális és monetáris politika, adórendszer)**
10. **Az Alkotmánybírás működése, története, modelljei.**
11. **A magyar alkotmánybíróság története, felépítése feladatai, hatáskörei**
12. **Az alapjogok rendszere, osztályozása**
13. **Az Alaptörvény felépítése, fontosabb módosításai**
14. **Állampolgári jogok és kötelezettségek**
15. **A jövő nemzedékei iránti felelősségvállalás**
16. **Összegzés, tanulságok levonása**

Irodalomjegyzék:

- Magyarország Alaptörvénye
- Dezső Márta - Fürész Klára - Kukorelli István - Papp Imre - Sári János - Somody Bernadette - Szegvári Péter - Takács Imre: Alkotmánytan I. 2007.
- Dworkin, Ronald: Mi a demokrácia?
- Kaposi József: Állampolgárságra, demokráciára nevelés, Történelemtanítás. Online történelemdidaktikai folyóirat, (L.) Új folyam VI. – 2015. 3–4. szám,
http://epa.oszk.hu/01900/01954/00017/pdf/EPA01954_tortenelemtanitas_06_03_02_Kaposi.pdf

- Majtényi László - Szabó Máté: Alkotmányjog - Elektronikus tananyag. Eötvös Károly Közpolitikai Intézetet, 2005.
- Péntes Ferenc: Közpolitika. Segédanyag igazgatósszervezőknek. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán – Somody Bernadette (szerk.): Alkotmányos Alapok. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft, Budapest, 2015.
- Sólyom László: Normahierarchia az alkotmányban. Közjogi szemle, 2014/1. 1-7.
- Szabó Miklós: A modern állam megszerveződése. In: Szabó Miklós (szerk.): Bevezetés a jog- és államtudományokba. Miskolc, 2012. 261-279.
- Szente Zoltán: Az Alaptörvény (2012–2015). In: Jakab András - Gajduscheck György (szerk.): A magyar jogrendszer állapota, 212-242. 2016.
- Tóth Gábor Attila: II. Az alkotmányról: fékező bizalmatlanság és gyorsító bizalom; V. A szabad szólásról: gyűlöletbeszéd és befogadó társadalom. In: Tóth Gábor Attila: A jogok törvénye. Értekezések az alkotmányos szabadságról. Gondolat Kiadó, Budapest, 2014.
- Trócsányi László – Schanda Balázs (szerk.): Bevezetés az alkotmányjogba. Az Alaptörvény és Magyarország alkotmányos intézményei. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft, Budapest, 2014.

Letölthető dokumentumok

Nemzeti Alaptanterv:

<https://magyarkozlony.hu/dokumentumok/3288b6548a740b9c8daf918a399a0bed1985db0f/megtekintes> (A Magyar Közlöny 2020. január 31-I (17.) száma; 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet)

Történelem kerettantervek:

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat

Hatályos érettségi és vizsgakövetelmények:

https://www.oktatas.hu/kozneveles/erettsegi/altalanos_tajekoztatasi/vizsgakovetelmenyek2017

Az érdemjegy kialakításának módja:

az érdemjegy a szóbeli felelet értékelésén alapul

Nyíregyháza, 2026. január 25.

Dr. Szoboszlay György

főiskolai docens